

**Pani
Barbara Grabowska
Dyrektor
Powiatowego Urzędu Pracy
w Ostrowi Mazowieckiej**

P/10/096

LWA-4101-24-02/2010

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 *ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli*¹, zwanej dalej *”ustawą o NIK”*, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie przeprowadziła kontrolę w Powiatowym Urzędzie Pracy w Ostrowi Mazowieckiej² dotyczącą realizacji programów wspierających wzrost zatrudnienia osób niepełnosprawnych w latach 2007 – 2010 (do 30 września).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole podpisanym 15 listopada 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli na podstawie art. 60 *ustawy o NIK*, przekazuje Pani Dyrektor niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działania Urzędu podejmowane w ramach realizacji programów finansowanych ze środków PFRON³, ukierunkowanych na rehabilitację zawodową osób niepełnosprawnych, mimo stwierdzonych uchybień.

1. W badanym okresie zadania z zakresu aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych bezrobotnych oraz poszukujących pracy Urząd realizował w formie instrumentów wspierających podstawowe usługi rynku pracy, określonych w art. 44 *ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*⁴, w których uczestniczyło

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² Dalej: PUP lub Urząd

³ Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, zwany dalej PFRON lub Funduszem

⁴ Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415 ze zm.

80 osób, w tym: 25 osób w 2007 r., 20 osób w 2008 r., 23 osoby w 2009 r. i 12 osób w 2010 r. (do 30 września).

Formy aktywizacji zawodowej polegały głównie na: finansowaniu szkoleń (16 osób), zwrocie kosztów wyposażenia stanowisk pracy i wynagrodzenia oraz składek na ubezpieczenie społeczne (18 osób), przyznawaniu środków na podjęcie działalności gospodarczej (11 osób), organizacji staży (20 osób), prac interwencyjnych (5 osób), przygotowania zawodowego w miejscu pracy (9 osób) oraz udzielaniu pożyczek na rozpoczęcie działalności gospodarczej lub rolniczej (1 osoba).

Na powyższe formy aktywizacji zawodowej, finansowane ze środków PFRON przekazanych PUP wg algorytmu, wydatkowano: w 2007 r. – 68.317,08 zł (62,1% kwoty przyznanej), w 2008 r. – 532.972,59 zł (99,8% kwoty przyznanej), w 2009 r. – 378.515,95 zł (99,9% kwoty przyznanej) i w 2010 r. (do 30 września) – 143.301,61 zł (51,1% kwoty przyznanej na cały 2010 r.).

Zarejestrowanym osobom niepełnosprawnym⁵, Urząd z własnej inicjatywy lub na podstawie orzeczenia właściwego organu albo na wniosek bezrobotnego, zorganizował 10 szkoleń finansowanych ze środków Funduszu, w których wzięło udział 16 osób⁶. Na szkolenia kierowano osoby spełniające warunki określone w art. 38 *ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych*⁷. Objęto nimi 2,09% ogółu zarejestrowanych w tych latach w PUP bezrobotnych niepełnosprawnych. Spośród uczestniczących osób w szkoleniach, 6 znalazło zatrudnienie (37,5%).

Koszt szkoleń wynosił ogółem 29.756,09 zł, z czego w 2007 r. - 15.811,69 zł, w 2008 r. - 7.994,40 zł i w 2009 r. - 5.950,00 zł.

Prowadzone przez PUP działania na rzecz aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych, nie przyczyniły się do spadku liczby zarejestrowanych niepełnosprawnych osób bezrobotnych oraz poszukujących pracy i niepozostających w zatrudnieniu w powiecie ostrowskim. Nieznaczne zmniejszenie (o 11,2%) liczby zarejestrowanych osób z tej grupy społecznej nastąpiło w 2008 r., podczas gdy od roku 2009 liczba ta stale wzrastała.

⁵ Liczba zarejestrowanych w PUP osób niepełnosprawnych w poszczególnych latach: 2007 r. – 180 osób, 2008 r. – 160 osób, 2009 r. – 207 osób, w 2010 r. (do 30 września) – 219 osób.

⁶ w 2007 r. – 7 szkoleń, w których uczestniczyło 13 osób, w 2008 r. – 2 szkolenia, w których wzięły udział 2 osoby, w 2009 r. – 1 szkolenie, w którym uczestniczyła 1 osoba, w 2010 r. (do 30 września) nie odbyło się żadne szkolenie.

⁷ Dz. U. z 2010 r. Nr 214, poz. 1407

2. W 2007 r. PUP realizował program „Junior – program aktywizacji zawodowej absolwentów niepełnosprawnych”⁸. W ramach Programu 7 niepełnosprawnych absolwentów (6 osób z orzeczoną umiarkowaną stopniem niepełnosprawności i 1 z lekkim stopniem niepełnosprawności) odbyło staże, których celem było umożliwienie wejścia tych osób w życie zawodowe. Pracodawcom oraz stażystom przystępującym do Programu zapewniono pomoc doradcy zawodowego. Po stażu 2 osoby podjęły pracę zawodową, a 2 osoby zdecydowały się na podjęcie studiów w systemie dziennym. Na realizację Programu Urząd wydatkował 20.670,14 zł, tj. 70,9% przyznanych na ten cel środków. Stosownie do § 5 pkt 10 podpisanej umowy na realizację Programu, tj. do końca miesiąca następującego po roku realizacji Programu, Urząd dokonał rozliczenia otrzymanych środków przekazując niewykorzystane środki, wraz z odsetkami bankowymi, w wysokości 8.456,19 zł na konto PFRON.

Stwierdzone w toku kontroli opóźnienia w miesięcznych wypłatach świadczeń na rehabilitację zawodową dla absolwentów odbywających staż nie były spowodowane zaniedbaniami Urzędu. Realizowano je po podpisaniu umowy i przekazaniu przez PFRON zaliczki na ten cel oraz, w przypadku trzech stażystów, po wyrażeniu przez PFRON zgody na przedłużenie staży. Uwagi NIK dotyczą natomiast terminowości wypłaty premii dla pracodawców z tytułu odbycia staży przez niepełnosprawnych absolwentów. Premie dla pracodawców wypłacono w jednym terminie - po zakończeniu udziału w Programie przez wszystkich stażystów, podczas gdy zgodnie z Rozdziałem VI ust. 2 pkt 1 Załącznika do Uchwały Nr 3/2006 Rady Nadzorczej PFRON z dnia 9 lutego 2006 r., premia dla pracodawcy powinna być wypłacona po zakończeniu stażu przez absolwenta.

Urząd wywiązywał się z zobowiązań wobec PFRON: prowadził i przechowywał dokumentację rozliczeniową, w terminach przekazywał półroczne i roczne sprawozdania dotyczące realizacji Programu, umożliwił przedstawicielowi PFRON przeprowadzenie kontroli w zakresie realizacji Programu.

4. NIK pozytywnie ocenia zatrudnianie osób niepełnosprawnych w Urzędzie. Od początku 2007 r. do października 2009 r. (poza kwietniem i majem 2008 r.) w PUP były zatrudnione 3 osoby niepełnosprawne, od listopada 2009 r. do czasu zakończenia kontroli – 4 osoby niepełnosprawne. PUP osiągał, poza kwietniem i majem 2008 r., wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych określony w art. 21 ust. 2 *ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych*. Prawidłowo naliczono i terminowo

⁸ Dalej: Program

odprowadzono należne PFRON kwoty (łącznie 766,21 zł) z tytułu nieosiągnięcia przez Urząd w okresie kwiecień – maj 2008 r. ww. wskaźnika.

5. Urząd, zarówno niepełnosprawnym pracownikom PUP jak i osobom korzystającym z usług Urzędu zapewniał warunki pracy i obsługi określone w *rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie*⁹ poprzez: szerokie i utwardzone dojścia do budynku, pochylnię dla wózków inwalidzkich, drzwi wejściowe umożliwiające swobodne wejście do budynku oraz antypoślizgowe powierzchnie podłóg.

Uwagi NIK dotyczą pomieszczenia higieniczno – sanitarnego, które nie było w pełni przystosowane dla potrzeb osób niepełnosprawnych, gdyż brak było uchwytów ułatwiających korzystanie z urządzeń higienicznosanitarnych, co było niezgodnie z § 86 ust. 1 pkt 4 ww. *rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r.* W trakcie kontroli stwierdzono również, że dla osób niepełnosprawnych dostępny był jedynie parter budynku PUP, gdyż budynek nie został wyposażony w transportery przyschodowe, jak również w windę. Uwagi NIK dotyczą także braku miejsca postojowego, którego wymiary byłyby dostosowane do wymogów § 21 ust. 1 ww. *rozporządzenia*. Z wyjaśnień Dyrektor Urzędu wynika, że ze względu na zbyt małą powierzchnię parkingu usytuowanego bezpośrednio przy Urzędzie nie jest możliwe wydzielenie miejsca parkingowego tylko dla osób niepełnosprawnych. Natomiast osoby niepełnosprawne, będące klientami PUP, mają możliwość korzystania z miejsca parkingowego przeznaczanego wyłącznie dla osób niepełnosprawnych znajdującego się w sąsiedztwie Urzędu.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. Realizowanie programów wspierających wzrost zatrudnienia osób niepełnosprawnych zgodnie z umowami zawieranymi z PFRON.
2. Kontynuowanie działań mających na celu dostosowanie pomieszczeń Urzędu do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 62 ust. 1 *ustawy o NIK*, zwraca się do Pani Dyrektor o przesłanie w terminie 21 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

⁹ Dz. U. z 2002 r. Nr 75, poz. 690 ze zm.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 *ustawy o NIK*, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Pani prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Warszawie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 *ustawy o NIK*, termin nadesłania informacji, o której mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej Komisji NIK.

Rozdzielnik:

1. Adresat
2. Departament Pracy, Spraw Socjalnych i Zdrowia NIK
3. a/a